

Notat om strategi håndtering af kortlagte ftalater

Stofgruppen "visse ftalater" på listen over uønskede stoffer (LOUS) omfatter ftalaterne DMEP, DEHP, DBP, BBP og DIBP. Da ftalaterne DEHP, DBP, BBP og DIBP imidlertid er grundigt kortlagt i forbindelse med det danske forslag til forbud mod disse fire stoffer i EU samt det danske forbud mod disse fire ftalater, blev det besluttet i stedet at kortlægge følgende ftalater: DMEP, DINP, DIDP, DPHP, DIPP og DEP på baggrund af mistanken for effekter på reproduktionen, hormonforstyrrende effekter samt anvendelsen af ftalaterne.

Resultater af kortlægningen

Af de kortlagte ftalater er det kun ftalaten DMEP, som ikke er registreret under REACH og dermed ikke anvendes i væsentlige mængder i EU. De øvrige kortlagte ftalater er alle registreret under REACH og den største anvendelse er af ftalaterne DINP, DIDP og DPHP. Ftalaterne DIPP og DEP er også registreret under REACH, men anvendes i mindre mængder sammenlignet med DINP, DIDP og DPHP. Af de kortlagte ftalater er anvendelsen af DINP den højeste, og DINP anvendes ofte som alternativ til DEHP, der bl.a. er omfattet af det danske forbud.

På baggrund af kortlægningen kan det konkluderes, at der er behov for at håndtere følgende udfordringer:

1. I forhold til de kortlagte anvendelser er der behov for mere viden om den specifikke anvendelse af DINP, DIDP, DPHP og DEP
2. I relation til de miljø- og sundhedsmæssige risici er der behov for mere viden om de kortlagte ftalaters hormonforstyrrende virkning og befolkningens samlede udsættelse af de kortlagte ftalater.
3. Der er endvidere behov for viden om alternativer til DEP, samt sammenligning af DINP, DIDP og DPHP med alternativerne til disse for at få et billede af om alternativerne er miljø- og sundhedsmæssigt bedre.

Strategi for håndtering af udfordringer

Miljøstyrelsen offentliggjorde i sommeren 2013 en generel strategi for håndtering af alle ftalater inklusiv ftalaterne kortlagt under LOUS indsatsen. Denne strategis overordnede formål er at skaffe tilstrækkelig viden til at foretage en vurdering af de ftalater, der anvendes i EU og Danmark, samt at identificere, om der er behov for regulering, og i givet fald foreslå sådan regulering.

En række af de allerede igangsatte aktiviteter under ftalatstrategien vil medvirke til at håndtere de udfordringer, der er identificeret under kortlægningen. Herudover er der for 15 registrerede ftalater under REACH lavet en screening af ftalaternes REACH registreringsdata for mulige hormonforstyrrende effekter samt en litteratursøgning af tilgængelig litteratur for ftalaternes hormonforstyrrende egenskaber. Denne gennemgang skal anvendes som grundlag for at identificere kandidater til vurdering i forhold til de kommende kriterier for hormonforstyrrende stoffer.

For ftalaterne omfattet af LOUS kortlægningen viser denne screening, at DPHP og DIDP viser indikationer på hormonforstyrrende effekter, men at der er et behov for en grundigere vurdering af eksisterende data for at kunne konkludere, om stofferne er hormonforstyrrende. For DEP er der indikationer på hormonforstyrrende effekter, men behov for yderligere studier for at afklare dette. Endvidere tyder eksisterende data på, at ftalaten DINP er hormonforstyrrende.

Den tilgængelige litteratur for de registrerede ftalaters miljøeffekter er også gennemgået, da der indtil videre primært har været fokus på sundhedseffekterne af ftalater. Disse to rapporter forventes offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside i løbet af første kvartal af 2014.

Strategien har også fokus på mulighederne for substitution af ftalater med andre blødgørere. Miljøstyrelsen har derfor i samarbejde med industri og brancheorganisationer udarbejdet en vejledning til indkøbere om, hvordan man kan arbejde med at substituere de mest problematiske ftalater. Vejledninger bliver offentliggjort på industri, brancheorganisationer og Miljøstyrelsens hjemmeside.

Samlet konklusion

Det kan derfor samlet set konkluderes, at udfordringerne for de ftalater, der er kortlagt som en del af LOUS kortlægningerne, er dækket af ovennævnte ftalatstrategi. Det er kun ftalaten DMEP, der ikke er i direkte fokus på i strategien, idet DMEP ikke er registreret under REACH. Dette stemmer godt overens med resultaterne fra kortlægningen om, at DMEP ikke anvendes i EU, og det derfor ikke forventes, at der vil ske en udsættelse af DMEP. De øvrige kortlagte ftalater indgår i aktiviteterne under ftalatstrategien.